

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18289

Θέμα 243^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 526-545

Α. ΚΕΙΜΕΝΟ

- ΧΟ. *Καὶ μὴν πρὸ πυλῶν ἦδ' Ἰσμῆνη,
φιλάδελφα κάτω δάκρυ' εἰβομένη
νεφέλη δ' ὀφρύων ὑπερ αἵματόεν
ῥέθος αἰσχύνει,
τέγγουσ' εὐῶπα παρειάν.* 530
- ΚΡ. *Σὺ δ', ἦ κατ' οἴκουσ ὡς ἔχιδν' ὑφειμένη
λήθουσά μ' ἐξέπινες, οὐδ' ἐμάνθανον
τρέφων δὺ' ἄτα κάπαναστάσεις θρόνων,
φέρ', εἶπέ δή μοι, καὶ σὺ τοῦδε τοῦ τάφου
φήσεις μετασχεῖν, ἦ ἔσομῃ τὸ μὴ εἰδέναί;* 535
- ΙΣ. *Δέδρακα τοῦργον, εἵπερ ἦδ' ὀμορροθεῖ,
καὶ ξυμμετίσχω καὶ φέρω τῆς αἰτίας.*
- ΑΝ. *Ἄλλ' οὐκ ἔασει τοῦτό γ' ἡ δίκη σ', ἐπεὶ
οὐτ' ἠθέλησας οὐτ' ἐγὼ κοινωσάμην.*
- ΙΣ. *Ἄλλ' ἐν κακοῖς τοῖς σοῖσιν οὐκ αἰσχύνομαι
ξύμπλουν ἐμαντήν τοῦ πάθους ποιουμένη.* 540
- ΑΝ. *Ἵν τοῦργον Ἄιδης χοὶ κάτω ξυνίστορες·
λόγοις δ' ἐγὼ φιλοῦσαν οὐ στέργω φίλην.*
- ΙΣ. *Μῆτοι, κασιγνήτη, μ' ἀτιμάσης τὸ μὴ οὐ
θανεῖν τε σὺν σοὶ τὸν θανόντα θ' ἀγνίσαι.* 545

Β. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Να μεταφραστεί το τμήμα: *Καὶ μὴν πρὸ πυλῶν ... ἦ ἔσομῃ τὸ μὴ εἰδέναί;*

(Μονάδες 30)

ΧΟΡΟΣ

Αλλά να η Ισμήνη μπροστά στις πύλες, χύνοντας δάκρυα αδελφικής αγάπης· και πάνω από τα φρύδια της ένα σύννεφο ασχημίζει το κατακόκκινο πρόσωπό της, βρέχοντας τα όμορφα μάγουλά της.

ΚΡΕΩΝ

Εσύ, που μέσα στο σπίτι μου σαν οχιά κρυμμένη μου έπινες το αίμα χωρίς να γίνεσαι αντιληπτή (κρυφά), και ούτε καταλάβαινα (και ούτε ήξερα) ότι έτρεφα δύο συμφορές και (δύο) επαναστάτριες ενάντια στο θρόνο μου, εμπρός, πες μου λοιπόν, θα ομολογήσεις κι εσύ ότι έλαβες μέρος (ότι συμμετείχες) σε τούτη την ταφή ή θα ορκιστείς ότι δεν ξέρεις τίποτα;

2. Να εντοπίσετε στο παρακάτω κείμενο δύο ανακρίβειες και στη θέση τους να γράψετε το σωστό.

Ο Σοφοκλής αποτέλεσε πρότυπο ολοκληρωμένου πολίτη των κλασικών χρόνων λόγω των σωματικών του προσόντων, της πνευματικής και ψυχικής του καλλιέργειας. Υπηρέτησε την πατρίδα του πολεμώντας στη ναυμαχία της Σαλαμίνας. Έλαβε μέρος σε τριάντα περίπου δραματικούς αγώνες, παίρνοντας περισσότερα από είκοσι πρώτα βραβεία. Από τα έργα του σώθηκαν ακέραια μόνο τα εξής επτά: *Αΐας, Έλένη, Τραχίνιαι, Οιδίπους Τύραννος, Ήλέκτρα, Φιλοκτήτης και Οιδίπους επί Κολωνῶ.*

(Μονάδες 10)

α) Ο Σοφοκλής έλαβε μέρος στον εορτασμό της νίκης για τη ναυμαχία της Σαλαμίνας (δεν συμμετείχε σε αυτή).

β) Από τα 123 δράματά του σώθηκαν ακέραια μόνον επτά και ένα μέρος από το σατυρικό δράμα *Ιχνηυταί*. Από τις τραγωδίες που σώθηκαν αρχαιότερη είναι ο *Αΐας* ακολουθούν: *Άντιγόνη, Τραχίνιαι, Οιδίπους Τύραννος, Ήλέκτρα, Φιλοκτήτης*, και τελευταία ο *Οιδίπους επί Κολωνῶ*.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. φιλῶ	α) φημί
2. ἐθέλω	β) ἐπαιδοῦμαι
3. αἰσχύνομαι	γ) πράττω
4. λέγω	δ) βούλομαι
5. δρῶ	ε) αἶρω
	στ) ἀγαπῶ
	ζ) ἀπρακτῶ

(Μονάδες 5)

1. στ)
  2. δ)
  3. β)
  4. α)
  5. γ)
- Περισσεύουν τα ε) και ζ).

β) φήμη, δραστικός, άστοργος, ιστορικός, εξαγνισμός: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

φήμη → φήσεις
δραστικός → δέδρακα
άστοργος → στέργω
ιστορικός → ξυνίστορες
εξαγνισμός → άγνίσαι

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλολόγος